SHU AZIZ VATAN — BARCHAMIZNIKI

O'ZBEKISTON OVOZI

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

• 2006-yil • 24-yanvar • Seshanba • 10 (27.502) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

«ҲОМИЙЛАР ВА ШИФОКОРЛАР ЙИЛИ» ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

2006 йилнинг юртимизда «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан ҳамда халқимизнинг маънавий қадрияти сифатида ҳомийликнинг роли ва аҳамиятини кучайтириш, ҳомийлик фаолиятининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш, ушбу жараёнда аҳоли кенг қатламлари, барча мулкчилик шаклидаги ташкилотлар ва корхоналарнинг иштирокини кенгайтириш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш, уларнинг аҳолининг ижтимоий ночор қатламларини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш борасидаги ҳиссасини ошириш, шунингдек, тиббиёт ходимлари касбининг обрў-эътиборини кўтариш ва меҳнат шароитларини яхшилаш мақсадида:

1. Қуйидаги масалалар «Ҳомийлар ва шифокорлар йили»нинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

мамлакат бўйича, минтақалар, шаҳарлар, туманлар ва аҳоли пунктлари миқёсида аҳолининг ижтимоий ночор қатламлари, биринчи навбатда ногиронлар, ёлғиз кексалар, кам таъминланган оилалар ва етим-есирларга аниқ моддий ёрдам кўрсатиш ва маънавий қўллаб-қувватлаш юзасидан чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш, кексалар ва ногиронлар интернат-уйларида, «Меҳрибонлик» уйларида, жисмоний ва ақлий ривожланишда орқада қолган болалар мактаб-интернатларининг шарт-шароитларини яхшилаш;

ҳомийликнинг мустаҳкам кафолатланиши ва ижтимоий нуқтаи назардан кенг эътироф этилишини таъминлайдиган қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий базани шакллантириш, ўз даромадларининг бир қисмини қалб амри билан ҳомийлик мақсадларига йўналтиришга тайёр олижаноб инсонларнинг холисона интилишларини қўллаб-қувватлаш, халқимиз, айниқса ёшларнинг онгида меҳр-мурувват, саховат ва ҳиммат каби эзгу инсоний фазилатларни юксалтириш;

жамият ҳаётида тиббиёт ходими касбининг нуфузи ва унинг мақомини ошириш, моҳир шифокорлар, тажрибали ҳамширалар ва меҳнатсевар санитарларнинг машаққатли ва масъулиятли ишларини моддий ҳамда маънавий рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш, улар учун муносиб меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш;

тиббий хизматлар сифатини ошириш, аҳолининг барча табақалари қамраб олиниши ва эркин фойдаланишини таъминлайдиган соғлиқни сақлаш тизимининг замонавий моддий-техника базасини, жумладан, хайрия ташкилотлари ва ҳомийларнинг маблағларини жалб этиш ҳисобига, янада мустаҳкамлаш ва ундан самарали фойдаланиш.

2. Республика комиссияси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар ва идоралар, жамоат ташкилотлари ҳамда хайрия жамғармалари билан биргаликда ишлаб чиқилган «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастури тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

икки ой муддатда ҳомийлик тушунчаси ва унинг мазмун-моҳиятини аниқ белгилайдиган, юридик ва жисмоний шахсларнинг кўмакка муҳтож инсонларга ёрдам кўрсатиш борасидаги саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш, жумладан, давлат томонидан тегишли имтиёзлар ва қўшимча имкониятлар беришнинг яхлит тизимини яратишни назарда тутадиган «Ҳомийлик тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини ишлаб чиқсин ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритсин;

икки ҳафта муддатда «Тиббиёт ходимлари куни» касб байрамини таъсис этиш бўйича таклифлар киритсин.

4. «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» Дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича Республика комиссияси (Мирзиёев):

нодавлат ташкилотлари, биринчи навбатда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини, бизнес, фирмалар, компаниялар, халқаро хайрия тузилмаларининг вакилларини ҳомийлик ишларига кенг жалб этиш ва шу асосда ҳомийликни оммавий ижтимоий ҳаракатга айлантириш, мазкур ҳаракат нафақат ушбу Дастур доирасида чекланиб қолмасдан, мамлакат ижтимоий муносабатлар тизимида ўзининг доимий ўрнига эга бўлишини таъминлашга қаратилган барча зарур шарт-шароитларни яратсин;

икки ҳафта муддатда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари томонидан ҳар бир аҳоли пункти, туман, шаҳар ва идоралар бўйича «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» ҳудудий ва тармоқ дастурлари ишлаб чиқилиб, қабул қилинишини таъминласин;

давлат бошқаруви республика ва ҳудудий органлари ҳамда жамоат ташкилотлари даражасида ушбу Дастур бўлимлари ҳамда бандларини тўлиқ ва сўзсиз бажариш бўйича ишларнинг мувофиқлаштирилишини ташкил қилсин ҳамда Дастурга киритилган тадбирларнинг бажарилиши устидан тизимли назорат ўрнатсин.

5. Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Миллий телерадиокомпания, оммавий ахборот воситалари «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастурининг мақсади ва аҳамиятини очиб бериш юзасидан кенг тушунтириш ишлари олиб борилишини, унда назарда тутилган тадбирларнинг бажарилиши, шу жумладан, аҳоли ўртасида меҳр-мурувват, ўзаро ёрдам ва ҳомийлик ғоялари мустаҳкамланишига алоҳида эътибор қаратган ҳолда, савобли ишларни амалга ошираётган фуқаролар, маҳаллалар, корхона ва ташкилотлар жамоаларининг қўшаётган ҳиссалари мунтазам ёритиб борилишини таъминласин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
2006 йил 23 январь

«ТОШТЕКСТИЛЬ»: ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Тўқимачилик саноати таркибида фаолият юритаётган ва энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланаётган янги корхоналар олдига бугунги кунда мамлакатимизда тайёрланаётган пахта толасининг 50 фоизини қайта ишлаш вазифаси қўйилмоқда.

«Тоштекстиль» Ўзбекистон — Германия — Туркия қўшма корхонаси айни шу мақсадга хизмат қилади. Корхона «Тошқишлоқмаш» очиқ акциядорлик жамиятининг илгари фойдаланилмай келаётган ишлаб чиқариш майдонлари негизида ташкил топди. Мазкур жамиятнинг хорижий таъсисчилари — Германиянинг «Шульц» фирмаси ва Туркиянинг «Мимекс групп» компанияси бўлиб, қувватлари лойиҳасининг умумий қиймати 14 миллион еврони ташкил этди. Шуниси муҳимки, корхона хорижий сармоядорларнинг ўз маблағи ва «Асака» давлат акциядорлик тижорат банки кредити эвазига молияланди. У йилига 3850 тонна бўялган трикотаж мато ва 6 миллион дона трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш имконини беради. Экспорт салоҳияти эса 10 миллион АҚШ доллари билан ўлчанмоқда. Бўлғуси цехларда Германия, Италия ва Америка фирмаларида ишлаб чиқарилган юқори технологик ускуналар ўрнатилмоқда. Келгусида бу ерда 700 нафар йигит-қиз муқим иш жойлари билан таъминланади. Ишлаб чиқариш қувватлари тўла ишга тушгач, ишчилар сони бир ярим минг нафар кишига етиши кутилмоқда.

Ҳозирча ишлаб чиқаришнинг иккинчи босқичида йигирув цехи барпо этиш мўлжалланди. Бу — калавани қайта ишлаш, тайёр тикувчилик ва трикотаж маҳсулотлари тайёрлаш учун қулай шароит яратади. Мутахассислар фикрича, соҳанинг хорижий сармоядорлар учун жозибадорлиги — унинг барқарор хомашё базаси ва юқори малакали ишчи-кадрлар ҳамда мамлакат раҳбариятининг қўллаб-қувватлаши, шунингдек, қулай иш шароитлари билан боғлиқлигидир.

Абдуғани СОДИҚОВ

Суратларда: корхона фаолиятидан лавҳалар.

ФРАКЦИЯ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракциясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни фракция раиси Аслиддин РУСТАМОВ олиб борди.

Дастлаб, Қонунчилик палатаси мажлиси кун тартибига иккинчи ўқишда киритилаётган «Қонун лойиҳаларини тайёрлаш ва уларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида»ги қонун лойиҳаси кўриб чиқилди. Бу тўғрида Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси аъзоси Абдуманноб Раҳимов ахборот берди. Унинг таъкидлашича, мазкур қонун номидан ҳам маълумки, қонун лойиҳаларини тайёрлаш ва уларни Қонунчилик палатасига киритиш тартиб-тамойилларини белгилайди. Лойиҳаларнинг мукаммал, пишиқ-пухта, жамоатчилик фикрини ўрганган ҳолда ишлаб чиқилишига хизмат қилади.

Қонунчилик палатасининг аввалги мажлисларида «Ҳакамлик судлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси биринчи ўқишда маъқулланган эди. Шундан сўнг палата қўмиталари, фракциялар, депутатлар, олим ва мутахассислар, жамоатчилик вакиллари томонидан билдирилган кўплаб турли фикрлар инобатга олиниб, лойиҳа иккинчи ўқишга тайёрланди. Фракция йиғилишида мазкур масала юзасидан Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Нурдинжон Исмоилов ахборот берди. Ушбу қонун мамлакатимизда вужудга келаётган янги, муқобил ва нодавлат судлари ҳисобланган ушбу институтнинг ҳуқуқий асосларини яратади.

Мазкур қонуннинг қабул қилиниши ҳозирги кунда амалда бўлган қатор қонунчиликка ўзгартиш ва қўшимчалар киритишни тақозо этади. Шу боис, палата йиғилишига биринчи ўқишда «Ҳакамлик судлари тўғрисида»ги қонун қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси киритилмоқда. Бу ҳақда фракция аъзоси, ушбу қонуннинг ташаббускорларидан бири Анвар Шукуров батафсил ахборот ва тушунтиришлар берди.

Ушбу қонун асосида Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик, Фуқаролик процессуал, Хўжалик процессуал кодекслари, қатор қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек, Фуқаролик кодексининг иловаси бўлган ҳакамлар судлари тўғрисидаги низом ўз кучини йўқотган деб топиш таклиф этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 2005 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни ҳам депутатлар қизғин муҳокама қилдилар. Бу масала юзасидан фракция аъзолари ўз фикрларини билдирдилар.

Кун тартибидаги охирги масала — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 2006 йилга мўлжалланган фаолиятининг асосий йўналишлари тўғрисидаги масала ҳам қизғин муҳокамага сабаб бўлди. Бу ҳақда ахборот берган фракция раисининг ўринбосари Анатолий Козлов палатанинг жорий йилда самарали ишлаши бугун унинг ўз асосий йўналишларини қанчалик аниқ белгилаб олишига боғлиқ эканлигини таъкидлади.

Кўрилган барча масалалар юзасидан фракциянинг позицияси белгилаб олинди.

**Беҳзод ШУКУРОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири**

ЎзХДП: жамоатчилик қабулхоналарида

ЭЛЕКТРНИ ЎЧИРИШ БЎЙИЧА ЖАДВАЛ

борлиги аниқланди. Бу жадвал Наманган вилоят электр тармоқлари корхонаси тизимидаги барча шохобчаларда мавжуд экан

— Биз жамоатчилик қабулхонаси фаолиятини ташкил этишда фаолларимиз, депутатларимиз билан маслаҳатлашиб, мулоқот манзилини фуқаролар учун зарур бўлган ахборот воситалари билан жиҳозладик. Биринчи навбатда барча даражадаги депутатларимизнинг аниқ манзиллари, телефон рақамлари рўйхатини тайёрладик — дейди ЎзХДП Наманган вилояти кенгаши масъул ходими Анваржон Насриддинов. — Вилоят, шаҳар ва туман прокурорлари, Ички ишлар идоралари раҳбарлари, истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилиш тизими масъуллари, адлия бошқармаси, суд ва бошқа барча ҳуқуқни муҳофаза этиш органлари, шунингдек, хизмат кўрсатиш ташкилотлари, уларнинг раҳбар-мутахассислари ҳақидаги маълумотларни жамладик. Фаол тарғиботчиларимиз орқали партия кенгашлари қошида жамоатчилик қабулхонаси ташкил этилгани, унинг мақсадлари ҳақида кенг ташвиқот олиб бормоқдамиз.

Ўтган қисқа вақтда вилоят, туман ва шаҳар партия кенгашлари қошидаги қабулхоналарга 100 дан зиёд мурожаатлар бўлди. Бир фуқаро махсус маълумотга эга бўла туриб ишсиз юрганидан арз қилса, иккинчиси машғулотининг ўзига маъқул эмаслиги, ишсиз қолишдан чўчиб иложсиз ишлаётганидан шикоят қилади. Бошқа бир фуқаро эса чет элга чиқиб ишлаш учун бировга катта миқдорда пул бериб, энди ундиролмаётганидан хуноб. Вилоят ва Наманган шаҳар партия кенгашларининг жамоатчилик қабулхоналари бир бинода жойлашгани учун мурожаат қилувчиларнинг кўпчилиги шаҳарлик фуқаролар. Улар асосан табиий газ ва электр таъминотидаги асоссиз узилишлар бўйича шикоят қилишмоқда.

2-бет

Журналистлар диққатига!

«ОЛТИН ҚАЛАМ» ХАЛҚАРО ТАНЛОВИ

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ УЧУН

«Олтин қалам» халқаро танлови Жаҳон матбуоти эркинлиги кунига бағишланган бўлиб, у миллий ва халқаро журналистиканинг энг юксак ютуқларини кенг оммалаштириш, ОАВ ходимларининг фуқаролик позициясини намоён этиш ҳамда журналистларда танқидий фикрлашни ва ижодий фаолиятга янгича ёндошувларни шакллантириш мақсадида ўтказилади.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ва Журналистларни қайта тайёрлаш халқаро маркази танлов ташаббускорлари бўлиб, у ҳар йили ўтказилади. Танлов натижалари 3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги куни эълон қилинади.

Танлов турли номинацияларда маҳаллий ОАВ — телевидение, радио, матбуот (охиргиси интернет-журналистикани ҳам ўз ичига олади) ходимлари ўртасида ўтказилади. Битта номинация эса чет эллик журналистлар учун мўлжалланган. Танловда қатнашиш учун буюртмалар ОАВ жамоаларидан, ижодий уюшмалардан, журналистика йўналишидаги нодавлат нотижорат ташкилотлардан (даъвогар биттадан ортиқ бўлмаслиги керак), шунингдек, мустақил журналистлардан қабул қилинади.

«Олтин қалам» танловини ҳар йили ўтказиш билан боғлиқ харажатлар ва танлов ғолиби учун мукофотлар давлат бюджети ҳамда республикадаги, шунингдек, халқаро ташкилотлар томонидан молиялаштирилади.

1. «ОЛТИН ҚАЛАМ» НИШОНИНИНГ ТУЗИЛИШИ.

«Олтин қалам» нишони «Рондо» пероси шаклида бўлиб, перонинг уч қисми юқорига қаратилган ҳолда жойлаштирилган. Нишон кўкракнинг чап томонига тақилади. Нишон кумушдан ясалади ва тилла суви билан қопланади.

2. ТАНЛОВ ШАРТЛАРИ:

2.1. Танловга аввалги йилнинг 31 мартидан жорий йилнинг 31 мартигача бир йил давомида газета-журналларда чоп этилган, радиода эфирга узатилган ва телевидениеда намойиш этилган материаллар 10 апрелгача қабул қилинади.

2.2. Танлов икки кўринишда ўтказилади:

Асосий номинация — энг яхши журналистик материал учун. Мукофотлар ОАВларининг уч тури бўйича таъсис этилади:

— телевидение;

— радио;

— матбуот (интернет-журналистика ҳам киради).

— Рағбатлантирувчи мукофотлар доирасидаги номинациялар:

— журналистика ривожига қўшган ҳиссаси учун;

— йилнинг энг яхши дебюти учун;

— энг яхши карикатура учун;

— энг яхши фоторепортаж учун;

— чет эллик журналистнинг Ўзбекистон тўғрисидаги энг яхши материаллари учун.

2.3. Танловга босма, радио ва телематериаллар (камида 5 та иш) тақдим этилади. Босма нашр учун: материал чоп этилган даврий нашрнинг асли (ёки нусхаси).

Телекўрсатув (видеоматериал)лар учун:

— видеоматериалларнинг давомийлиги 3 минутдан 30 минутгача бўлиши керак;

— материал, ахборот ташувчи воситанинг қандай кўринишида бўлмасин, рангли тасвирда бўлса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Радиоэшиттириш (аудиоматериал)лар учун:

— материалларнинг давомийлиги 5 минутдан 30 минутгача бўлиши керак;

— материал ёзилган аудиокассета ёки системали диск.

2.4. Ишга муаллиф тўғрисида қуйидаги маълумотлар илова қилинади:

— фамилияси, исми ва отасининг исми, профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот;

— манзили, телефони;

— паспортга оид маълумотлари.

3. ТАНЛОВНИ ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ.

Танлов иштирокчиларининг ишларини етакчи журналистлар, жамоат ташкилотлари, жамғармалар, манфаатдор вазирлик ва идораларнинг вакиллари орасидан танланган халқаро ва республика экспертларидан иборат танлов ишларини кўриш ва баҳолаш бўйича ҳайъат кўриб чиқади.

Ишлар қуйидаги мезон бўйича баҳоланади: мавзунинг долзарблиги, иш мазмунининг ижтимоий аҳамияти, материални етказишдаги аниқлик ва ўзига хослик, жанрнинг хилма-хиллиги ва бошқалар. Ҳар бир иш беш балли тизим асосида баҳоланади.

Рағбатлантирувчи мукофотлар доирасидаги «Журналистика ривожига қўшган ҳиссаси учун« номинацияси бўйича ғолиблар ҳайъат аъзоларининг оддий овоз бериш йўли билан аниқланади.

Ташкилий қўмитанинг доимий ишлаши кўзда тутилган. Унинг вазифаларига қуйидагилар киради:

— танловни моддий-техник жиҳатдан таъминлаш;

— танлов иштирокчиларининг ҳужжатлари ва матерaлларини қабул қилиш;

— танлов иштирокчиларига хабар бериш.

Ҳайъат таркиби ташкилий қўмита томонидан белгиланади.

4. ҒОЛИБЛАРНИ МУКОФОТЛАШ.

4.1. Танловнинг асосий номинацияси бўйича ғолиблар «Олтин қалам» нишони ҳамда энг кам иш ҳақининг 150 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

4.2. Танловнинг бошқа номинациялари бўйича ғолиблар дипломлар, статуэткалар ва энг кам иш ҳақининг 75 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

4.3. Танлов натижалари оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

4.4. Мукофотлар ҳар йили 3 майда тантанали равишда топширилади.

4.5. Мукофот бир шахсга такроран берилмайди.

Материаллар «Олтин қалам» танлови деб кўрсатилган ҳолда қуйидаги манзилга жўнатилади:
Ўзбекистон, Тошкент шаҳри — 700129, Навоий кўчаси, 30-уй.
3-қават, 30; 35; 37-хоналар.
Телефонлар: 144-37-87; 144-64-61; 144-64-62 Факс: 144-69-65

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

O'ZSANOATQURILISHBANK
KO'PLARNI TANISHADI – MUNOSIBLARNI TANLASHADI!
Tel: 120-45-01, 120-45-82, факс: 133-32-40
www.uzpsb.com e-mail: info@uzpsb.com
Хизматлар лицензияланган

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIRJA MARKAZI
MULKDORGA HAMKOR!
Tel: 132-25-51, 133-46-61, Faks: 133-20-74
WWW.tshmbm.uz E-mail: info@tshmbm.uz va Birja@mail.tps.uz
Хизматлар лицензияланган

Миллий ҳамда чет эл валютасида барча банк хизматлари Сизнинг муваффақиятингиз учун!
«ПАХТА БАНК» – ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР
Хизматлар лицензияланган

ЎзХДП: жамоатчилик қабулхоналарида

ЭЛЕКТРНИ ЎЧИРИШ БЎЙИЧА ЖАДВАЛ

борлиги аниқланди. Бу жадвал Наманган вилоят электр тармоқлари корхонаси тизимидаги барча шохобчаларда мавжуд экан

Наманган шаҳар К.Ёрматов кўчаси 10-уйда истиқомат қилувчи Н.Ширинхожаеванинг талабномаси шундай мазмунда: «Табиий газ, сув ва электр таъминоти бўйича қонунларимизда белгиланганидек, шартнома асосида хизмат кўрсатилиши зарур. Аммо бизда шартномаларга қай даражада амал қилинмоқда? Шартномалар амалда қўлланиладими, уларда «истеъмолчи» ва «таъминотчи»нинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари қай йўсинда ифодаланган?».

Мазкур мурожаат бўйича биз тегишли хизмат кўрсатиш ташкилотларидан амалдаги шартномалардан нусха олиб, вилоят истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғи Собиржон Обидхонов билан бирга истеъмолчи ва таъминотчи ҳуқуқларининг ифодаланиш даражасини қонуний асосда кўриб чиқишга киришдик. Чунки шартномавий муносабатларнинг амал қилиши фуқаролик жамияти барпо этишнинг муҳим шартларидандир.

ЎзХДПнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси ташаббусига кўра ҳукуматнинг тегишли соҳалар бўйича мутасадди раҳбарлари билан депутатлар ўртасида ўтказилган мулоқотда «Ўзбекэнерго» компанияси раиси Эргаш Шоисматов «Агар жадвал қилиб, имзо чекиб, кимдир уни (электрни) ўчирадиган бўлса, бу нотўғри(!) Ҳеч қанақа ўчиришга ҳаққи йўқ. Иложи бўлса ўша туманнинг номини айтинг... деб жавоб берибдилар. Бизда эса электрни ўчириш жадвали бемалол амал қилмоқда».

Наманган шаҳридаги «Халқлар дўстлиги» маҳалласида истиқомат қилувчи бир гуруҳ нуронийлардан тушган ушбу маълумотни ўрганиш жараёнида маълум бўлдики, вилоят электр тармоқлари корхонаси тизимидаги барча тармоқларда «Ўзбекэнерго» ДАК бошқарув раисининг биринчи ўринбосари Б.Тешабоев ва вилоят ҳокими ўринбосари А.Фозиловлар томонидан 2005 йил 4 сентябрда имзоланган **«Республика энергетика тизимида қувват ва электроэнергия танқислиги даврида Наманган вилояти, шаҳар ва туманларида электр энергия истеъмолчиларини 2005-2006 йилларда чекловга ўчириш жадвали»** мавжуд. Номланиши мужмал, ғализ бу жадвалга эса амал қилинмоқда.

Келиб тушаётган мурожаатларнинг тўлақонли қондирилишида партия вилоят кенгашининг нашри «Халқ иродаси» газетаси ижодий ходимлари билан ҳамкорлик қилаётганимиз самарали бўлмоқда.

Мурожаатлардаги талаблар гоҳ оддий, гоҳ анчайин мураккаб. Наманган шаҳар марказидаги «Жавоҳир» хусусий фирмаси директори Мадина Мўминованинг мурожаати бўйича табиий газ тармоғидан асоссиз узилгани аниқланиб, ижобий ҳал этилди.

Вилоят партия кенгаши қошидаги жамоатчилик қабулхонасига ечими топилмаётган талаб ва сўровлар келиб тушмоқда.

Наманган — Чортоқ йўналиши бўйича қўйилган «Отайўл» русумли автобуснинг хусусий тадбиркорлар («Дамас» ва «Форд» ҳайдовчилари) томонидан ўз йўналиши бўйича юришига тўсқинлик қилинаётгани, арзон ва қулай бўлган автобусга аҳолининг талаб-эҳтиёжи катта эканини била туриб, маҳаллий ҳокимлик бу масалага панжа орасидан қараётгани ҳақидаги масала ҳам вилоят партия кенгаши қошидаги қабулхона томонидан мутасаддиларга етказилди.

Албатта, бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнларининг ўзига хос синовлари бор. Эски тузум асоратларидан қутилиб кетиш осонликча бўлмайди. Ҳар қандай муаммонинг илдизини холислик билан аниқлаш ва уни бартараф этишда Президентимиз томонидан қўйилаётган талаблар бўйича иш юритиб, лоқайдлик ва беписандлик иллатларини тугатишни мақсад қилганмиз.

Аҳоли кенг қатламлари ва электоратимиз манфаатларидан келиб чиқиб, Наманган шаҳар партия кенгаши қошидаги жамоатчилик қабулхонасида амалий кўргазмали семинар ўтказишни режалаштирдик.

Тўғрисини айтганда жамоатчилик қабулхоналари орқали халқ ичига чуқурроқ кириб боришга янада кенгроқ йўл очилди. Айни чоғда ҳамюртларимиз турмушидаги муаммоларни ечиш билан бирга партиямизнинг жамиятдаги таъсирчанлигини таъсирчанликни ошириб бориш имкониятлари туғилмоқда.

«Ўзбекистон овози» мухбири Носиржон ДЕҲҚОНОВ ёзиб олди.

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ўзбекистон ХДП **Қарши шаҳар кенгаши** ташаббуси билан вилоят қандли диабет касалликлари диспансери ва 2-сон болалар шифохонасида партия фаолиятига бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ХДП маҳаллий кенгашлари томонидан олиб борилаётган ишлар, шунингдек, жамоатчилик қабулхоналарининг ташкил этилишидан кўзланган мақсад, партиядан сайланган депутатлар билан ҳамкорлик масалалари ҳақида сўз юритилди.

Тадбирлар сўнгида Ўзбекистон ХДП сафига қабул қилинган янги аъзоларга партия билетлари топширилди.

ЎзХДП: ТАДБИРЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

✧✧✧

Китоб тумани кенгаши томонидан «Тадбиркорбанк» туман бўлими ва Пахтаобод ҳудудий партия ташкилотида йиғилишлар бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ХДПнинг янги Дастури мазмун-моҳияти ва сўл позициядаги фаолияти тўғрисида фикр юритилди. Шунингдек, партияга янгидан қабул қилинганларга партия билетлари топширилди.

✧✧✧

Қарши тумани кенгаши томонидан Бешкент шаҳридаги Навоий номли маҳаллада тадбир бўлиб ўтди.

Йиғилишда республикамиз Президентининг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунга бағишланган тантанали йиғилишдаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда партиянинг аҳоли турмуш тарзини яхшилаш, кам таъминланган оилалар манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги фаолияти тўғрисидаги масалалар муҳокама этилди.

Абдураззоқ МУРОДОВ, ЎзХДП Қашқадарё вилояти кенгаши матбуот котиби

Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала

БУГУННИНГ ЭНГ МУҲИМ ИШИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИДА ИЗЧИЛЛИК БИЛАН ОЛИБ БОРИЛАЯПТИ

Мамлакатимизда паст рентабелли, сурункали зарар билан ишлаётган ва истиқболсиз ширкат хўжаликларини тугатиб, улар негизида фермер хўжаликларини ташкил этиш тобора кенг тус олмоқда. Бундан мақсад — қишлоқ хўжалигидаги ер, сув ва бошқа зарурий ресурсларни ҳақиқий эгаларига топшириб, улардан самарали, оқилона фойдаланиш эди. Президентимизнинг 2005 йил 8 ноябрдаги «2006 йилда қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлар)ни фермер хўжаликларига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қароридан сўнг эса жойларда деярли ёппасига фермерчилик ҳаракати жадал тус олди.

Жумладан, Тошкент вилояти ҳокимлигида 7 декабрь (2005 йил) куни туман ҳокимлари, қишлоқ хўжалик мажмуасига қарашли бошқарма ва ташкилотлар раҳбарлари, вилоят прокуратураси, Адлия бошқармаси, «Кучлук», «Пахта»-нефть унитар корхоналари ва бошқа тегишли ташкилотлар вакиллари иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда тармоқда мазкур йўналишдаги иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш вилоят комиссияси вазифалари аниқ-равшан белгилаб олинди. Вилоятда 50 та ширкат хўжаликларида бошланган жараёнлар чуқур таҳлил этилиб, жойлардаги комиссиялар ва масалага жавобгар ҳамда манфаатдор шахслар томонидан ҳали етарлича эътибор берилмаётгани очиқ айтиб ўтилди.

Шундан сўнг жойларда бу ишга кенг жамоатчилик оммаси фаол жалб этилиб, фермер хўжаликлари учун ажратилган ер майдонларининг ҳар бир контурига талабгорлар ўртасида тушунтириш ишлари авж олдирилди ва чинакам рақобат муҳитини шакллантириш механизмлари ишлаб чиқилди. Танловлар ошкора, адолатли ва ҳаққоний ўтишини таъминлаш учун деҳқончиликда катта тажрибага эга кишилардан иборат жамоатчилик кенгашлари ташкил этилди.

Янгийўл туманида бу йил 6 та ширкат хўжалиги негизида ташкил этилган 125 та фермер хўжаликларига 6098 гектар ер майдони бириктириб берилди. Асосан пахтачилик, ғаллачилик, боғ ва узумчилик ҳамда бошқа тармоқларга ихтисослашуви мўлжалланган мазкур фермер хўжаликлари контурлари лойиҳаларига эгалик қилиш талабгорлари сони 418 нафарга етди.

— Айниқса, тумандаги «Қовунчи» ширкат хўжалиги негизида қайта ташкил этиш жараёнлари катта рақобат муҳитида ўтди, — дейди **комиссия раиси Рустамбек Ҳамробеков**. — Ҳудуддаги 707 гектар майдон (шундан 620 гектари ҳайдаладиган ерлар) 27 лойиҳага бўлиб чиқилди. Пахтачилик йўналишида — 15 та, боғдорчиликда — 5 та, ипакчилик (тутзорлар) бўйича 6 та ва чорвачиликда 1 та контурнинг ҳар бирига ўртача 3-4 тадан (баъзиларига 8 тагача) ариза тушди. 2 та боғдорчилик ва 6 та тутчилик йўналишларида кимошди савдолари ўтказдик. 308 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик техникалари янгидан тузилган МТП тасарруфига ўтказилиб, 1 та СФУ — сувдан фойдаланувчилар уюшмаси ташкил этилди. Ёнилғи-мойлаш материаллари шохобчаси «Пахта нефть база» унитар корхонаси ихтиёрига берилиб, ҳозир у ерда таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди. Шунингдек, ширкат хўжалигининг ишчи-хизматчилар олдидаги 26 миллион сўмлик қарзи ундирилди. 282 миллион сўмлик кредиторлик қарзлар янгидан вужудга келган фермер хўжаликларига ажратилган ерлар балбанитетига мутаносиб тарзда тақсимлаб чиқилди. Фермер хўжаликларига ном бериш, ҳисоб рақамларини очиш ва муҳр олиш жараёнлари бошлаб юборилди...

Баҳодир МАДЯРОВ, «Кучлук нефть база» унитар корхонаси бош муҳандиси:

— Биз вилоятдаги 11 туман ва 4 шаҳардаги тармоқ объектларига хизмат кўрсатиб келамиз. Бу йилдан бошлаб пахтачилик ва ғаллачилик йўналишидаги 31 та тугатилаётган ширкат хўжаликлари ихтиёрида бўлган барча ёнилғи-мойлаш материаллари шохобчалари ҳам корхонамиз тасарруфига ўтди. Март-апрель ойларига қадар 26 та ФЁТШ — фермерларга ёнилғи тарқатиш шохобчаларини қайта таъмирлаб, уларга ҳамма қулайликларни яратишга режалар тузиб олганмиз...

Шу мақсадда «Ўзнефтмаҳсулот» акциядорлик компанияси 2006 йил давомида янгидан ташкил қилинадиган — фермерларга ёнилғи тарқатиш шохобчалари бунёд этиш ва таъмирлаш ишларига 915 миллион 900 минг сўм миқдорида маблағ ажратди. Зарур анжомлар таъминоти ва ускуналарни бутлаш жараёнларининг ўзигаёқ 322 миллион 500 минг сўм берилиши мўлжалланди. Шуниси диққатга сазоворки, бу харажатлар компания ва унитар корхонамиз маблағлари ҳисобидан бўлади...

Чори ҲАСАНОВ, Қуйичирчиқ туманидаги «Мустақиллик» пахтани қайта ишлаш корхонаси раҳбари:

— Ширкатларни фермер хўжаликларига айлантириш ва мавжудларини қайта ташкил этиш, пировардида, ерни ҳақиқий эгаларига бериш — давр талабидан келиб чиққан тадбир. Президентимиз ташаббуси ва Фармони ҳамда Ҳукуматимиз қарори билан амалга оширилаётган бу ислоҳий чора, биз, пахтани қайта ишловчилар учун ҳам айни муддао. Негаки, илгари шунчаки ҳавасманд одамлар ҳам айрим раҳбарларга яқин қариндошлиги, таниш-билишчилиги орқали аввалига ерга эгалик қилиб (ҳатто биз билан шартномалар тузиб), кейин ё «ҳомий»ларига эркалиги, ё уддасидан чиқолмаганлиги туфайли пахтани қайта ишловчиларни доғда қолдиришарди...

Энди бундай бўлмайди. Бу йилги танловларнинг ўтиш жараёнларини кузатиб туриб, ер ўзининг муносиб эгаларига берилганига ишонч ҳосил қилаяпмиз. Насиб этса, пахта ҳам мўл бўлади, чигит ҳам, тола ҳам... Фермерлар билан шартнома тузишга оид ҳужжатларни тахтлаб, ҳозир уларнинг ҳам, ўзимизнинг ҳам ҳуқуқ ва мажбуриятларимизни аниқлаб чиқаяпмиз. Хомашё қабул қилиш жараёнлари ва ҳақ тўлаш тартиблари билан боғлиқ муносабатлар ҳаммаси — фермерларга илож ва имкони борича қулайлик яратишга йўналтирилади...

Қамбарали САИДБЕКОВ, Янгийўлдаги «Ўзбекистон Мустақиллигининг 5 йиллиги» пахтани қайта ишлаш корхонаси директори:

— Танловда ғолиб чиққан фермерлар билан ҳамкорлик муносабатларига киришдик. Ўрталикда тузилаётган шартномалар предметида — тарафларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари, якуний қоидалар, манзиллар, банк реквизитлари аниқлаштириб олинаяпти. Масалан, ҳар бир фермер хўжалигининг бизнес режасига кўра, пахта майдонлари гектари, экиладиган чигит навлари, олинадиган хомашё (тоннаси, жумладан, уруғлик пахта миқдори), давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган ҳажми, шунингдек, хўжалик ихтиёрида қоладиган хомашё толасини сотишнинг қонунчиликда белгиланган тартибларини ўзаро манфаатдорлик нуқтаи назаридан келишиб олаяпмиз. Амалдаги давлат стандартлари ва бошқа меъёрий ҳужжатлар билан биргаликда танишаяпмиз. Терим пуллари ва якуний ҳисоб-китобларнинг шароитга қараб белгиланадиган тахминий таҳлилларини ҳам чиқараяпмиз. Селекцион навлар, репродукциялар, пахта ва уруғлик пахтани топшириш муддатлари ҳаммаси шартномаларда акс этади.

Хуллас, бу йилги талаб ҳам, хизмат ҳам, топшириқлар ижроси ҳам ҳар икки томон учун масъулиятли бўлади...

Саидаҳмад ЛУТФУЛЛАЕВ, «Оҳангарондон» акциядорлик жамияти раиси:

— Шу кунларда вилоят бўйича тармоққа ихтисослашган барча фермер хўжаликлари раҳбарлари билан учрашувлар, келишувлар ўтказиб, томонлараро тузилаётган шартномаларни ўрганиб чиқаяпмиз. Бунда асосан **«Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»**ги Қонун ва Вазирлар Маҳкамасининг **«Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилар билан тайёрлов ҳамда хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ўртасида шартномалар тузиш, рўйхатдан ўтказиш ва уларни бажариш тартиби тўғрисида»**ги Низоми ҳамда бошқа қонуности ҳужжатларига таянаяпмиз...

... Суҳбатдошларимиз фикрларидан кўриниб турибдики, Тошкент вилоятида қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлар)ни фермер хўжаликларига айлантириш жараёнлари изчил олиб борилаяпти. Изчиллик бор жойда — муваффақият бўлиши, шаксиз.

Соҳибжон САЛИМОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири

Ижтимоий ҳимоя

ЖИЗЗАХДА МЕҲР-МУРУВВАТ МАҲАЛЛАСИ

Вилоятдаги ногирон фуқароларнинг яшаши, ўқиши, ишлаши учун зарур қулайликлар, шарт-шароитларга эга ушбу маҳалла меҳрга, мурувватга муҳтож кишиларни ижтимоий ҳимоялаш, бу борадаги ўзбекона қадриятларимизни қадрлашнинг ёрқин намунасидир

Жиззах шаҳрида ўттиз иккита маҳалла бўлиб, Шароф Рашидов шоҳкўчаси бўйлаб жойлашган янги маҳаллани ҳеч иккиланмасдан ўттиз учинчиси, дейиш мумкин. Айни пайтда бу ерда замонавий услубда қурилган 150 ўринли вилоят кўзи ожизлар ва заиф кўрувчи болалар махсус мактаб-интернати, унинг ёнида эса вилоят кўзи ожизлар ўқув-ишлаб чиқариш корхонаси ва кўзи ожизлар учун турар-жой бинолари жойлашган.

— Инсон учун, айниқса, айрим сабабларга кўра ногирон бўлиб қолганлар учун меҳрдан, мурувватдан улуғроқ, ортиқроқ нарса бўлмас экан, — дейди вилоят кўзи ожизлар жамияти бошқаруви раиси Санобар Эргашева. — Жамиятимизга аъзо бўлган минг нафарга яқин ногирон фуқароларимиз ўзлари учун яратилган бундай қулайлик, шарт-шароит, имкониятлардан беҳад мамнун бўлаётганликларининг боиси ҳам шундан бўлса керак.

Яқинда фойдаланишга топширилган ва муболағасиз айтиш мумкинки, маҳалланинг кўрки, безаги бўлиб тушган уч қаватли махсус мактаб-интернатда бугун 92 нафар бола ўқияпти. Улар ихтиёридаги 158 ўринли шинам ётоқхона, спорт зали, ошхона, кутубхона, кенг, ёруғ ва озода синф хоналару фан кабинетларидан иборат бу даргоҳни том маънода кошонага қиёсласа арзийди.

— Касбим тақозосига кўра, юртимиздаги кўпгина мактаб-интернатларда бўлганман, — дейди мактаб-интернат директори Мавлуда Эргашева. — Лекин лойиҳа қиймати 528 миллион сўм бўлган бизнинг биномизни мамлакатда ягона деб айтсам янглишмайман. У юксак дид билан, ногиронлар аҳволига мослаб қурилган. Таъмирлаш-монтаж ишлари ҳам юқори талаблар даражасида. Уни қисқа муддатларда худди кўнглимиздагидай, ҳатто ундан ҳам зиёда қилиб қуриб бергани учун «Камол» кўп тармоқли хусусий фирмаси жамоасига ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Яп-янги, ҳавас қилгулик жиҳозлар билан таъминланган мазкур мактаб-интернат ўқувчилари ва ўқитувчиларининг юз-кўзларидан, гап-сўзларидан Истиқлолнинг ўз ҳаётларидаги аҳамияти, тақдирларига кўрсатаётган таъсиридан мамнун ва шод эканликларини сезиш қийин эмас.

— Шаҳардаги «Ёшлик» маҳалласида яшаймиз. Дадам ҳарбий, ойим шифокор. Тасодиф туфайли заиф кўрадиган бўлиб қолдим, — дейди 9-синф ўқувчиси Зарина Ҳамроева. — Шу сабабдан бу ерга ўқишга келдим. Муаллимларим кўмагида тез орада браиль усулида ёзишни ва ўқишни ўрганиб олдим. Ҳозир ҳамма фанларни аълога ўзлаштираяпман. Бу ердаги қулайликлар ўз ўрнида. Ўқитувчи-тарбиячиларимиз жуда меҳрибон. Ётоқхонани айтмайсизми? Ўзимизни худди уйдагидай ҳис қилаяпмиз. Насиб этса, мактабни битиргач, ўқишга кириш, чет тили ўқитувчиси бўлиш ниятим бор.

— Бу қизчанинг исми Шаҳло, фамилияси Шукруллаева. Жиззах туманининг Ҳамроқул Носиров номли жамоа хўжалигидан, — деб таништирди кийим-боши ўзига бирам ярашган ёқимтойгина қизалоқни биринчи синф ўқитувчиси Малика Исоқова. — Ҳозир қўлидаги грифель (махсус қалам) билан стол устидаги прибор (махсус дафтар)га ҳарфларни, сонларни ёзишни ўрганаяпти. Айтилган нарсани тез илғаб олиш ва хотирасида сақлаб қолиш қобилияти билан тенгдошлари орасида ажралиб туради.

Пахтакор туманидан келиб ўқиётган Шуҳратжон Жозиловнинг айтишича, бу ерда уларнинг яхши ўқишлари, пухта билим олишлари, спорт билан шуғулланишлари, ҳунар ўрганишлари учун ҳамма нарса муҳайё қилинган. Кутубхоначи Маърифат Абсатова, жисмоний тарбия ўқитувчиси Диёр Дўсматов, ошпаз Замира Муталова, ётоқхона хизматчиси Дилбар Қодировaларнинг шундоқ ҳам кўнгиллари кемтик болаларнинг ўксик дилларига даво бўлаётганликларини, ширин муомалаларию, беминнат хизматларини ҳар қанча таърифласа ҳам озлик қилади.

— Корхонамизда 97 нафар киши ишлаяпти, — дейди махсус мактаб-интернатнинг шундоққина ёнида жойлашган вилоят кўзи ожизлар ўқув ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари Мўмин Сиддиқов. — Бизда кўрпа-ёстиқ, матраслар, улар учун жилдлар тикилади, бўз тўқилади. Ишчи-хизматчиларимиз асосан кўзи ожиз ҳамда заиф кўрувчи фуқаролар ёки шундай кишиларнинг оила аъзоларидан иборат. Бундай оилалардан 45 таси корхонамизга қарашли турар-жойларда истиқомат қилишаяпти. Муҳими, бу уй-жойлар ҳам корхонамизга яқин бўлиб, ногиронларнинг ишга келиб-кетишлари учун қулайдир. Шу билан бир қаторда мактаб-интернат юқори синф ўқувчиларининг корхонамиз цехларига келиб, бевосита касб-ҳунар ўрганишлари учун ҳам имконият яратилган.

— Биз каби ногиронларнинг ўқишимиз, яшашимиз, ишлашимиз учун шунчалик шароит яратиб берилаётган экан, бунинг учун аввало, Юртбошимизга, ҳукуматимизга раҳмат — дейди корхона ишчиси, биринчи гуруҳ ногирони Сафар Бобожонов.

— Яқинда уйларимизни таъмирлаб беришди, — дея сўз олди миннатдор оҳангда корхона ишчиси Озода Бўтаева. — Давлатимизнинг биз ногиронларнинг бошқалардан кам бўлмаган ҳолда турмуш кечиришимиз тўғрисида қайғураётганини, бу борада амалий ишлар қилаётганини ўйлаганингда шундай юртда, шундай Ватанда яшаётганингдан ғурурланасан, фахрланасан киши.

Кўраяпсизми, маҳаллага бежиз «Меҳр-мурувват маҳалласи» деб ном берилмаган экан. Бугун бу масканда бўлган киши ҳар қадамда, ҳар ишда ўзбекона, миллатимизга хос бўлган меҳрни, мурувватни кўради, ҳис қилади, шу меҳр-мурувватдан баҳраманд бўлади. Шундан, ёрдаму кўмакка муҳтож биродарини, қўшнисини, ҳамқишлоғини, юртдошини ёлғизлатиб қўймайдиган одамлар орасида эканлигидан, шундайин хислатли эл фарзанди бўлганлигидан, меҳру мурувват қадрланадиган Ватанда яшаётганидан кўнглининг туб-тубида ифтихор ҳиссини туяди. Асли шу эмасми миллатини, юртини севиш, шундан бошланмайдими ҳақиқий ватанпарвар бўлиш...

Иброҳим ЖОНУЗОҚОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири

Суратларда: «Меҳр-мурувват маҳалласи» болалари, ногиронлар учун қурилган махсус мактаб-интернат ётоқхонасида; мактаб-интернат ётоқхонасининг умумий кўриниши.

Шавкат АКРАМОВ олган суратлар

Тақдимот

БОЛА ҲУҚУҚЛАРИ — ҲИМОЯДА

Бугун дунё бўйича минглаб болалар кўчаларда яшайдилар, хавфли жойларда ишлайдилар. Даволаш мумкин бўлган касалликлардан кунига тахминан 29 минг бола (беш ёшгача бўлган) вафот этади. 1 миллиарддан зиёд боланинг ҳаёти қашшоқликда ўтмоқда. Худди шундай болаларни муҳофаза этиш мақсадида Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенция БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 1989 йил 20 ноябрда қабул қилинган эди. Ушбу Конвенция бола ҳуқуқларини юридик жиҳатдан шарт бўлган зарурат сифатида аниқ белгилаб берган биринчи шартномадир.

Ўзбекистон — болажон юрт. Халқимиз ҳам болажон халқ. Мустақилликнинг дастлабки йилларида Ўзбекистон Республикаси қўшилган илк Халқаро шартномалар қаторида Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенция туриши ҳам бунинг яққол исботидир.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий марказида ушбу БМТнинг Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясининг ўзбек тилида иккинчи бор нашр этилганлиги муносабати билан тақдимот бўлиб ўтди. Аҳолининг турли табақасига мўлжалланган мазкур қўлланма Миллий марказ босмахонасида ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги Болалар жамғармаси ваколатхонаси ҳамкорлигида нашр этилди.

Маълумки, Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенция Ўзбекистон Республикасида 1992 йил 9 декабрда ратификация қилинган.

Истиқлол йилларида мамлакатимизда болалар ва ўсиб келаётган авлод тўғрисида қайғуриш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди.

Нашр тақдимотида турли вазирлик ва идоралардан, Халқаро ташкилотлардан вакиллар қатнашди. Тадбирда Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази директори, профессор Акмал Саидов, ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси бошлиғи Реза Хоссаини, Ўзбекистон Болалар жамғармаси раиси Инқилоб Юсупова, «Тонг юлдузи» газетаси бош муҳаррири Умида Абдуазимова, БМТнинг бола ҳуқуқларини муҳофаза қилиш бўйича халқаро эксперти Рената Винтерлар сўзга чиқишди.

Маъмуржон ҚИЁМОВ

✓ ПОРТУГАЛИЯ

Португалияда мамлакатнинг собиқ бош вазири, чап марказчи Каваку Силва президентлик сайловида ғолиб чиқди. Унинг учун сайловчиларнинг 50,6 фоизи овоз берди.

Каваку Силва социалистлар номзоди Мануэл Алегре ва собиқ президент ҳамда бош вазир Марио Соарешни анча ортда қолдирди.

У 1974 йилдаги инқилобдан кейин Португалияда президентлик лавозимини эгаллаган чап қанот сиёсатчиларидан биринчисидир.

Кузатувчиларнинг фикрича, иқтисодий инқироздан чарчаган сайловчилар ҳукумат тепасида Каваку Силва каби кучли сиёсатчини кўриш истагида. Унинг ғалабаси эса социалистик тузумнинг қулашига олиб келиши муқаррар.

Силванинг ўзи марказчилар позициясидан келиб чиққан ҳолда иш юритиб, ҳукуматнинг иқтисодиётни инқироздан чиқариш ҳаракатларини қўллаб-қувватлашга интилмоқда.

✓ РОССИЯ

Москвада Жамоат палатаси иш бошлади. Бу органни тузишдан мақсад давлат бошқарувига тегишли бўлган масалаларда жамоатчиликнинг овоз бериш ҳуқуқини таъминлашдир.

Палатанинг Кремльда бўлиб ўтган биринчи пленар мажлиси орган регламенти, унинг раҳбарлари ва Кенгашини тузишга бағишланди.

Палата таркибига бир юз йигирмадан ортиқроқ машҳур шахслар кирди. Улар орасида спортчилар, дин пешволари, рассомлар, тадбиркорлар ва бошқа жамоат арбоблари бор.

Жамоат палатаси котиби этиб «Курчатов институти» Россия илмий маркази президенти академик Евгений Велихов тайинланди. Палатанинг биринчи 42 аъзоси Россия президенти Владимир Путин томонидан кўрсатилди. Бу 42 аъзо эса Россиянинг нодавлат ташкилотларидан қолган аъзоларни сайлашди.

Палатани ташкил этиш ғояси Россия президенти Владимир Путинга тегишли. Бу ғоя президент томонидан 2004 йилнинг сентябрида, яъни Беслан воқеаларидан кейин ҳукуматда ислоҳотларни амалга ошириш доирасида олға сурилганди.

Хонанда Алла Пугачева «болалар, аёллар, оила, демография ва ҳибсга олинганлар» масалалари билан шуғулланиш учун органнинг ижтимоий ривожланиш комиссиясига кириш истагини билдирди.

Жамоат палатаси Россия парламентида қонун лойиҳалари овозга қўйилишидан олдин унга баҳо бериш ҳуқуқига эга. Шунингдек, орган ҳукумат вакиллари фаолиятини баҳолаб боради. Бироқ палата таклифлари ижро этилиши мажбурий эмас. Кузатувчилар эса шу омилнинг ўзи орган фаолиятини самарасиз қилиб қўйиши мумкинлиги ҳақида фикр билдирмоқда.

✓ БОЛИВИЯ

Боливия тарихида илк бор президент этиб сайланган ҳинду қабилалари вакили Эво Моралес расман фаолиятини бошлади.

Ла-Пасда бўлиб ўтган инаугурация маросимида дунёнинг турли давлатларидан келган етакчилар ва юқори мартабали вакиллар иштирок этди.

Инаугурациядан олдин Моралес Андларда яшайдиган ҳиндуларнинг олий сардори этиб тайинланди.

Моралес 2005 йил декабрь ойида бўлиб ўтган сайловда ғолиб чиққанди. Бунгача Жанубий Американинг энг камбағал мамлакати бўлмиш Боливияда тўрт йил ичида бешта президент ўзгарди. Уларнинг икки нафари лавозимини кўчаларда бошланиб кетган тартибсизликлар туфайли ташлаб кетган.

Моралес Боливиянинг туб халқи бўлмиш аймара ҳиндуларининг вакилидир.

✓ ЯПОНИЯ

Япония полицияси дунёга машҳур «Yamaha» корпорациясы қароргоҳида тинтув ўтказди.

Гап шундаки «Yamaha» мототехника ҳам ишлаб чиқаради. Учувчисиз бошқариладиган вертолётлар ҳам айнан шу маҳсулот турига киради. Полиция тинтувни ҳарбий мақсадларда ишлатилиши мумкин бўлган учувчисиз бошқариладиган вертолётларнинг Хитойга етказиб берилиши билан боғлиқ иш доирасида ўтказди.

Бундай вертолётлар портатив компьютер ёрдамида бошқарилади.

Японияда бир минг олти юзга яқин бундай вертолёт ишлатилади. Улардан асосан далаларни дорилаш учун фермерлар фойдаланади. Бироқ вертолётлар бошқа мақсадларда, яъни разведка учун ҳам қўлланилиши мумкин экан.

Мамлакатнинг Саноат вазирлиги «Yamaha» вертолётларини Хитойга экспорт қилиш учун рухсат олиши кераклигини таъкидлади. Токио бундай вертолётларни Хитойга жўнатилишини ҳарбий хавф сифатида баҳоламоқда.

«Yamaha» беш йил олдин тўққизта вертолётни Хитойга етказиб берганини тан олиб, бу машиналар фақатгина қишлоқ хўжалигида қўлланиши мумкинлигини билдирди.

Интер-спорт

ВАЛУЕВ ҚОРОВУЛНИ УРГАНМИШ

Санкт-Петербург шаҳар ҳуқуқ-тартибот органлари WBA йўналиши бўйича жаҳон чемпиони, ўта оғир вазнли боксчи Николай Валуев «Спартак» спорт мажмуасининг 61 ёшли қоровулини урганмиш, деган хабарнинг қанчалик тўғри-нотўғрилигини аниқлаш борасида текшириш олиб бормоқда.

Гап шундаки, қоровул боксёрнинг турмуш ўртоғидан машинасини ажратилган тўхташ жойига қўйишни илтимос қилгани Валуевга маъқул келмаган экан. Воқеа 19 январь куни юз берган. «НТВ Петербург» телевидениеси ахборотига асосланиб «Невский спорт» газетасида ёзилишича қоровулнинг муомаласидан боксчи ранжиган ва уни бир зарб билан йиқитган экан. Нима бўлганда ҳам ҳозир кучли зарбдан жароҳатланган қоровул шаҳар касалхонасининг нейрохирургия бўлимида ётибди. Шифокорлар унга мия қобиғи лат еган, кўкрак қафаси эзилган деган ташхис қўйишган. Шифохонадагилар дарҳол бу ҳақда милиция бўлинмасига хабар қилишган. Ҳозир ана шу воқеа юзасидан жиноий иш қўзғатиш масаласи ҳал этилмоқда. Валуевнинг ўзи эса Берлинга жўнаб кетган.

XORIJDA

Шарҳ

«УЧ КАРРА ЙЎҚ» КОНЦЕПЦИЯСИ

ЁХУД ДУНЁВИЙ ЧЕКЛОВЛАРГА ҚАРАМАЙ ЯДРО ҚУРОЛИГА ЭГА БЎЛИШ ЙЎЛИДАГИ ИНТИЛИШЛАР ҲАҚИДА

Инсониятга катта зиён-заҳмат етказиш мумкин бўлган, кўзиқоринсимон булут пайдо бўлишига олиб келувчи ядро қуролларининг назоратсиз тарқалиши муаммоси бугунги кунда дунё ҳамжамиятини жиддий хавотирга солаётган масалалардан бири бўлиб қолмоқда.

Ядро қуролларини тарқатмаслик ҳақидаги шартнома 1970 йилда имзоланганига қарамай, ҳозир ҳам ҳеч ким ядро қуролининг террорчилар қўлига тушиб қолмаслигига кафолат беролмайди. Тасаввур қилинг, 2001 йил, 11 сентябрда Америкадаги Бутужаҳон савдо ташкилоти биносига қараб йўналтирилган самолётлардан бирида радиоактив моддалар бўлганида нима юз берарди?

Кейинги пайтда террорчи-экстремистлар сиёсий тузум ва унинг етакчиларига қарши курашишда этномиллий ва диний экстремизм йўлига ўтиб олишди. Экспертлар фикрига кўра, XXI асрнинг биринчи ўн йиллигида экстремизм кучайиши мумкин экан. Шу нарса аёнки, кейинги пайтларда террорчилар нафақат қарашларини, балки ҳужум қилиш усулларини ҳам тобора «мукаммаллаштирмоқда». Уларнинг хунрезлик содир этиш ҳудудлари маҳаллийдан минтақавийга, минтақавийдан жаҳон майдонига чиқиб, глобал хавф туғдирмоқда. Террорчиларнинг ядро қуролларини қўлга киритишга интилиши дунё ҳамжамиятини огоҳ бўлишга даъват этмоқда.

Маълумки, ядро даври 1945 йил 6 августдан, яъни америкаликлар атом бомбани Хиросима устига ташлаган кундан бошланди. Орадан кўп ўтмай, 1949 йилнинг 29 август куни Семипалатинскдаги полигонда собиқ СССРга тегишли ядро қурилмаси муваффақиятли синаб кўрилди. Кейинчалик Буюк Британия 1952 йилда, Франция 1960 йилда ва Хитой 1964 йилда бундай қуролга эга бўлди. Натижада беш давлатдан иборат «ядро клуби» вужудга келди.

Ядро қуролига бошқа давлатлар ҳам эгалик қилишининг олдини олиш мақсадида 1968 йили Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида Шартнома ишлаб чиқилди. Уни Буюк Британия, АҚШ ва собиқ СССР имзолади. Ўшанда бу Шартномага яна қирқ тўртта давлат қўшилганига ҳужжат қонуний кучга кириши ҳақида келишиб олинганди. Бу кўрсаткичга 1970 йилда эришилди ва ҳужжат кучга кирди. Ҳозирда ҳам Шартномани 188 давлат имзолаган. Ҳиндистон, Покистон ва Исроил ҳужжатга қўл қўйгани йўқ.

Ҳиндистон ва Покистон қуролга эга эканлигини яширмаяпти. Улар қачонки, мамлакатлари ядро қуролига эга давлатлар, деб расман тан олинсагина Шартномага қўшилиши мумкинлигини билдиришди. Бироқ Шартномага кўра, 1967 йилнинг 1 январигача ядро қуролини синаб кўрган мамлакатгина ядро қуролига эга мамлакат, деб тан олинади. Исроил давлати ҳеч қачон ўз ядро дастури ҳақида оғиз очмаган бўлсада, мутахассислар бу мамлакатда ядро қуроли яратиш учун барча имкониятлар бор, деб ҳисобламоқда.

1998 йил кутилмаганда Ҳиндистон ва Покистон ядро қуролига эгалик қилаётган давлатлар қаторига қўшилмоқчи эканлигини эълон қилгач, у ёки бу давлат ўз ядро дастури устида иш олиб бораётганлиги ҳақидаги маълумот дунё ҳамжамиятини хавотирга сола бошлади. Айни пайтда ўз баёнотлари билан дунё ҳамжамиятини беҳаловат қилаётган давлат — Шимолий Кореядир. Ушбу давлат вакилларининг Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги Шартномадан чиқиш ҳақидаги баёнотлари хавотирлар асоссиз эмаслигини кўрсатади. Бунинг устига ядро қуролларига эгалик қилишга даъвогар мамлакатлар қаторига Эрон, Миср ва Бразилия ҳам қўшилди.

Мисрнинг ядровий дастури 60 йил илгари бошланган эди. 1961 йилда Миср собиқ СССРдан ядро реакторини сотиб олиб, уни Қоҳира яқинига ўрнатади. Бироқ Мисрнинг ядро дастури 1967 йили Исроилга қарши урушда енгилгач ва бунинг натижасида вужудга келган сиёсий ҳамда иқтисодий инқироз туфайли тўхтаб қолди. Ўша вақтда Миср Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги Шартномани имзолади ҳам. Аммо мамлакат парламенти Исроил ядро қуроли устида иш олиб бораётганлиги ҳақидаги разведка маълумотларига асосланиб, ҳужжатни ратификация қилишдан бош тортганди. Орадан маълум вақт ўтгач эса Исроил ҳам шартномани имзолайди деган умидда 1981 йили Миср ҳужжатга қўл қўйган. Бироқ Исроил шартномани ҳалигача имзолагани йўқ.

Аргентинада ядро дастурларининг мавжудлиги Бразилиянинг ядро қуроллари устида тадқиқотлар бошлашига сабаб бўлди. У ядро инфратизимини ГФР, Франция ва АҚШ ёрдамида шакллантиришга киришганди.

Аслида Бразилия ядро тадқиқотларини 1930 йилларда собиқ нацистлар Германиясидан қочиб ўтган физик олимлар ёрдамида бошлаб юборади. 1930 йилларда мамлакатда улкан уран кони топилган. Бу эса АҚШ билан ҳамкорлик қилиш учун асос бўлди. 1940 йилда имзоланган шартномага кўра, АҚШ Бразилия уранидан, Бразилия эса АҚШ технология ва ускуналаридан фойдалана бошлади.

1950 йиллар бошида Бразилия бир қатор ғарб мамлакатларидан технологияларни сотиб ола бошлади. 1957 йилда АҚШ ёрдамида Бразилияда биринчи реактор қурилди. 1974 йилдан Бразилия ядро соҳасидаги ҳаракатларини кескин кучайтирди. 1975 йил Вашингтоннинг қаршилигига қарамай Бразилия Ғарбий Германия билан саккизта ядро реакторини сотиб олиш тўғрисида шартнома имзолади. Бу реактор уранни бойитиш ва плутоний ишлаб чиқаришга имкон берар эди. Ядро қуролини ишлаб чиқариш учун зарур бўлган технологик тизимни қўлга киритган Бразилия 1987 йилда уранни бойитиш технологиясига эга бўлганлигини маълум қилди. Бироқ ўша даврларда ҳукумат тепасига демократик кучлар келгани туфайли ҳарбийларнинг иштаҳаси бўғилгандек бўлди. Чунки барча ядро дастурлар парламент назоратига топширилди. 1988 йилда мамлакат конституциясига киритилган ўзгартиришга кўра, барча ядро тадқиқотлари фақатгина тинчлик мақсадларида олиб бориладиган бўлди. Охир-оқибатда Бразилия ҳам ядро дастурларини тарқатмаслик ҳақидаги шартномани 1997 йили имзолади.

Шу йилда АҚШ ва бошқа бир қатор мамлакатларда хавотир уйғотаётган Эрон ядро дастурига ҳам тўхталиб ўтсак. Қизиғи шундаки, Эронга ядро энергиясини ўзлаштириш миллий дастурини амалга оширишга ўтган асрнинг эллигинчи йилларида америкаликлар ёрдам беришган. Ўша пайтда Эрон Американинг Шарқдаги энг яқин иттифоқчиси эди. Юқорида қайд этилган дастурнинг асосий мақсади Эронни ядро ёнилғиси билан таъминлаш бўлиб, бунинг учун ҳамма шароитлар мавжуд эди. Чунки Эрон ўз ҳудудидан уран қазиб олувчи камсонли мамлакатлар қаторига киради. Американинг фаол иштирокида Теҳрон университетининг Атом маркази қурилгач, 1974 йилда Эроннинг ядро дастурига расман асос солинди. Дастур 1978 йилда, яъни ислом инқилоби рўй берганидан сўнг тўхтатиб қўйилди. Оятулло Ҳумайни 1979 йилда ҳукумат тепасига келгач, Бушердаги деярли тайёр бўлган АЭС қурилишини «музлатиб» қўйди. Ҳумайни ядро қуролини ғайриинсоний омил деб ҳисобларди.

Эрон томонидан ядро дастури устида иш бошланишига яна бир сабаб — Ироқнинг собиқ диктатори Саддам Ҳусайндир. 1980-1988 йиллардаги Эрон ва Ироқ ўртасидаги урушда Ироқ ҳарбийлари Эронга қарши кимёвий қурол ва ракеталар ишлатишди. Эрон армияси бундай ҳужумга бутунлай тайёр эмасди. Эроннинг ядро қуроли борасида бир тўхтамга келишига ўз атом бомбалари устида иш олиб бораётган қўшни Покистон ва Ҳиндистон мамлакатлари ҳам таъсир кўрсатди. Натижада 1991 йил Эрон Бушердаги АЭС қурилишини охирига етказишга қарор қилди.

Жаҳон афкор оммаси эътиборида турган Эрон масаласи Ғарб мамлакатларининг Эронга ишончсизлик билан қараши туфайли янада чигаллашмоқда. Теҳрон эса ядро дастури тинч мақсадларга йўналтирилган ва бу тан олиниши керак, деган фикрда.

Бугунги кунда ядро қуроли тарқалиб кетмаслигининг олдини олувчи омиллардан бири — ядро қуролларини тарқатмаслик ҳақидаги Шартномадир. Шартноманинг биринчи моддасида ядро қуролларига эга мамлакатлар бу қуролларни бериб юбориш, сотиш, ва бу борада маслаҳат бериши тақиқланиши айтилган бўлса, қолган моддалар жаҳондаги ядро қуроли йўқ мамлакатлар бундай қуролларни ишлаб чиқиш, сотиб олиш ва ядро қуролига эга бўлишга интилмаслиги ва ўз дастурларини ядро энергиянинг тинч йўлда ишлатилишига йўналтириши кераклиги баён этилган.

Бир қатор давлатлар Шартномани имзолаган бўлса-да, ядро қуролларига эгалик қилиш иштиёқини йўқотмаган.

Ҳисоб-китобларга кўра, жаҳон ядро арсенали 30 минг дона ядро қуролидан иборат. Захирада эса яна 240 минг дона қурол ишлаб чиқаришга етадиган материаллар мавжуд. Аммо ана шу қуролнинг бир неча донасигина одамзотга тиклаб бўлмайдиган талафот етказиши мумкин. Захираларнинг юздан бир қисми нияти бузуқ одамлар ёки террорчилар қўлига тушиб қолса-чи? МАГАТЭ томонидан 2001 йилнинг 31 мартига қадар ядро ва радиоактив материаллар ноқонуний ҳаракатланишининг 550 ҳолати қайд этилганлиги бу борадаги хавотирларни оширмай қўймайди.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, ядро соҳасидаги хавфсизликка эришиш учун «уч карра йўқ» концепциясига амал қилиниши керак. Яъни назоратсиз ядро қуролларига — йўқ, ядро қуролларига айланиши мумкин бўлган материалларга — йўқ, ядро қуролига эга бўладиган янги мамлакатлар пайдо бўлишига — йўқ.

Атом энергияси ҳарбий мақсадларда ишлатилишининг олдини олгани учун ва унинг тинч мақсадларда, энг хавфсиз шароитларда ишлатилиши йўлидаги хизматлари учун Нобель мукофотига сазовор бўлган МАГАТЭ бош директори Муҳаммад ал-Барадей айни пайтда қирқдан ортиқ мамлакатлар ядро қуролини ишлаб чиқиш учун керакли технологияларга эга, деб ҳисоблайди.

Жаҳон ҳамжамиятида ҳар бир мамлакат Ядро қуролларини тарқатмаслик ҳақидаги Шартнома шартларини виждонан бажаришига ишонч бўлса-да, шу билан бирга унда тинч ядро дастурлари тўсатдан ҳарбий дастурларга айлантирилмасмикин деган ҳадик ҳам бор. Фақат унда кеч бўлиши мумкин.

Хуршид РАУПОВ

Иқтисодиёт ва ислоҳот

ЗАМОН БИЛАН ҲАМНАФАС

ОДИМЛАШ «ШЎРЧИ ДОН МАҲСУЛОТЛАРИ» ОАЖ ИШЧИ-ХИЗМАТЧИЛАРИ МЕҲНАТИГА БАРАКА КИРИТМОҚДА

Ўтган йили Сурхон воҳаси ғаллакорлари мамлакатда биринчилардан бўлиб, йиллик шартномавий режасини бажардилар. Давлатга 245 минг тоннадан зиёд дон етказиб берилди. Ғаллакорларнинг бу меҳнат ғалабаси дон қабул қилувчилару уни қайта ишловчиларни ҳам руҳлантириб юборди. Зеро, етиштирилган мўл ҳосил тармоқ корхоналарида қайта ишланиб, эл-юрт дастурхонига узатилди-да...

«Шўрчи дон маҳсулотлари» очиқ акциядорлик жамияти вилоятда йирик дон қайта ишлаш корхоналаридан биридир. Истиқлол йиллари бу ерга хорижий фирмалардан йирик, замонавий тегирмонлар олиб келинди ва маҳсулот ишлаб чиқариш қуввати ошди. Элеватор сиғими 110 минг тоннага етди.

Мамлакатимиз Мустақиллигининг 14 йиллиги арафасида корхонада олиб борилган бунёдкорлик ишлари кутилгандек якун топди. Авваллари тайёр ун маҳсулотини қадоқлаш учун полиэтилен қоплар узоқ ҳудудлар ёки хорижий давлатлардан валюта эвазига олиб келинар ва оқибатда маҳсулот таннархи кўтарилиб кетарди. Шу боис, 2005 йил бошида полиэтилен қоплар ишлаб чиқариш цехи қурилишига киришилди. Янги йил арафасида у фойдаланишга топширилди.

...Акциядорлик жамияти раисининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари Ҳасан Нурматов билан ана шу цехдамиз. Замонавий дастгоҳлар конвейери ҳаракатда: бир ёқда автоматлашган жараёнлар полипропилен хомашёсини линияга узатаяпти. Нариги томонда эса ипга айланган толалар кейинги дастгоҳларга ўтмоқда. У ердан эса тайёр қоплар чиқаётир. Бирон жойда ип узилиш ёки технологик нуқсон юз бергудек бўлса махсус чироқчалар липпиллаб камчиликдан огоҳ этади ва оператор уни тезда бартараф қилади.

— Хитой Халқ Республикасидан келтирилган мана шу линия оғиримизни енгил қилди, — дейди **цех бошлиғи Фозил Хуррамов.** — Ҳозир бир кеча-кундузда 12 минг донагача қоп ишлаб чиқаряпмиз. Ўртача йилига 4,5 миллион дона қоп тайёрлаш қувватига эга бўлдик. Цех қурилишига 300 миллион сўм маблағ сарфладик. Уни қисқа муддатда қоплаш имконимиз бор. 71 нафар маҳаллий йигит-қиз янги иш жойлари билан таъминланди...

Акциядорлик жамиятида ҳозир қарийб минг нафар киши меҳнат қилаётир. Уларга барча шароит муҳайё. Транспорт воситалари ишчи-хизматчилар хизматида. Ўртача маош 70 минг сўм. Йил якунига кўра, яхшигина дивиденд ҳам бор. Тиббиёт хизмати, стадион, спорт комплекси ишчи-хизматчилар тасарруфида. 100 миллион сўмдан зиёдроқ маблағ сарфланиб бунёд этилган бу мажмуаларда улар йил бўйи ўз саломатликларини тиклаб олишади. Қолаверса, бу ерда атроф маҳаллалардан келган ёшлар ҳам шуғулланишаяпти. Велоэргометр, тренажер, сузиш ҳавзалари доимо гавжум. Кураш залида ёш полвонлар малакали устозлари раҳбарлигида маҳорат оширмоқдалар.

Моддий-маънавий манфаатдорлик ва ижтимоий муҳофаза одамлар меҳнатига барака индириб, корхона кўрсаткичлари салмоғини таъминламоқда. Ўтган йилнинг 11 ойи ичида 121558 тонна буғдой қайта ишланди. Бир тонна буғдой ҳисобига 75,38 фоиз тайёр ун маҳсулоти тайёрлашга эришилди. 91625 тонна ун, 93 тонна макарон уни ишлаб чиқарилди. 2005 йил январь ойидан бошлаб бу ерда «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компанияси томонидан белгиланган лимит асосида макарон ҳам тайёрланмоқда. Бир йилга белгиланган 141 тонналик маҳсулот режаси барвақт адо этилишига эришилди.

Корхонада асосий маҳсулотлар — ун ва макарондан ташқари бошқа маҳсулотлар ҳам ишлаб чиқарилмоқда. Жумладан, ўтган йили 48 тонна нон ва қандолат маҳсулотлари тайёрланди. Ундан чиққан 29326 тонна кепакдан эса 14696 тонна омухта ем, 10177 тонна донадор озуқа хўжаликларнинг чорва моллари учун етказиб берилди.

— Корхонамиз ўсишини рақамлар қиёсида ифодалайдиган бўлсак, 2004 йилнинг ўн бир ойида 16 млрд. 374 млн. 637 минг сўмлик маҳсулот тайёрлагандик. 2005 йилнинг шу даврида эса бу кўрсаткич 17 млрд. 549 млн. 697 минг сўмликни ташкил этди, — ҳикоя қилади **жамият бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари Йўлдош Мардонов.** — Биз энг аввало, замон билан ҳамнафаслик йўлида маҳсулотларимизга бўлган талаб ва эҳтиёжни ўрганиб чиқдик. Бозор иқтисодиёти шароитидан келиб чиқиб, хорижга ун экспорт қилишни йўлга қўйдик. Ўтган йили (ўн бир ой давомида) Афғонистон ва Тожикистонга 40256 тонна ун сотиб, корхонамизга 7 млрд. 980 млн. сўмдан зиёд маблағ туширдик. 23186,7 тонна (яъни 3 млрд. 565 млн. 390 минг сўмлик) буғдой ҳам экспорт қилдик. Соф фойдамиз йил якунига кўра, бир миллиард сўмдан ошди...

Насиб этса, ният қилганмиз, **«Ҳомийлар ва шифокорлар йили»**ни ҳам барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаймиз. Бунинг учун ҳамма имкониятларимиз бор...

Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ,
Мирбахтиёр МИРФАЙЗИЕВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбирлари t

ХОРИЖ ТЕХНОЛОГИЯСИ ҚЎЛ КЕЛДИ

«Навоий пахтасаноат» акциядорлик жамияти Испаниянинг «ЮБУС» фирмаси билан ҳамкорликни йўлга қўйгач, уруғлик чигит тайёрлаш, туксизлантириш ва сифатини ошириш кўрсаткичлари икки ҳиссага ортди. Айниқса, уруғликни дорилаш, қадоқлаш ҳамда ер эгаларига пешма-пеш етказиб бериш ишлари тубдан яхшиланди.

— Хориж технологияси ниҳоятда қўл келди, — дейди **жамият тасарруфидаги Навоий пахта тозалаш заводи директори Раҳматилла Бобоев.** — Биз қисқа вақт ичидаёқ тайёрланиши керак бўлган 3580 тонна уруғликнинг тенг ярмини тайёрлаб қўйдик. Айниқса, серҳосил, сертола «Бухоро-6», «Ан-Боёвут-2» уруғлик чигитларини ҳар йилгига нисбатан 1-1,5 баравар кўп тайёрлашга эришаяпмиз. Чунки, тажрибада кенг синалган мазкур ғўза навлари нафақат вилоятимизда, балки қўшни вилоятларда ҳам ўта харидорбоп бўлиб чиқди. Яна бир жиҳати, «ЮБУС» технологияси асосида ишлашга ўтгач, корхонамизда 110 та янги иш ўринлари очилиб, уларда маҳаллий ёш йигит-қизлар самарали фаолият кўрсатмоқдалар.

(Ўз мухбиримиз)

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЙИРИК ВА УНИВЕРСАЛ БАНКЛАРИДАН

BANK XALQ BANKI

ХАЛҚ БАНКИ

иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини моддий қўллаб-қувватлаш мақсадида Азиз фахрийларимизга юқори фоизли **«МАТОНАТ»** омонат турини таклиф этади.

«МАТОНАТ» омонати йиллик 36 фоиз миқдорида даромад тўлаш шарти билан очилиб, омонатга уларнинг пенсия пуллари нақд пулсиз ўтказилади. Омонатни Халқ банкининг исталган муассасаларида очиш мумкин.

«МАТОНАТ» омонатида сақланган маблағларга ҳар ойнинг биринчи санасига фоиз даромади ҳисобланиб, қолдиққа қўшилади ва омонатчиларнинг биринчи талабига кўра берилади.

ОМОНАТИНГИЗНИ ИШОНЧЛИ БАНКДА САҚЛАНГ ВА КЎПАЙТИРИНГ!

Маънавият

ДУНЁ БЕВАФО ЭМАС

ЁН ДАФТАРИМДАГИ БИТИКЛАР

Қалам мўъжиза, қалам муқаддас, аммо уни фақат яхшиликка, эзгу ишлар йўлида ишлатмоқ керак. Шуни унутмаганлиги, қўлингга қалам олганда фақат юрагингдан чиққанини, дилингдагини, фақат ҳақиқатни, яна ҳақиқатни ёз, шунда эл-юрт, одамлар сени ҳурматлайди, иззат қилади. Қалам айтганда ҳам шундай йўл тутгил, кўнглингдагини сўзласанг, қарсаклар остида қоласан, савоб иш қилган бўласан. Ёзувчилар, қалам соҳиблари буни ҳеч қачон ёддан чиқармасликлари лозим. Агар қўлингдаги муқаддас қаламни инсонлар зарарига ишлатсанг, бу ўта кибрлик, номардликдир. Сени одамлар ҳам, қўлингга қалам тутқазган Яратганнинг ўзи ҳам ҳеч қачон кечирмагай.

Онам менга насиҳат қилар эдилар: «Агар саховатли иш қилмоқни истасанг, кўчат эк, боғ қил. Чунки сен етиштирган ширин-шакар меваларидан одамлар ҳам, ҳайвонлар, қушлар ҳам, ҳатто қурт-қумурсқалар ҳам баҳраманд бўлурлар. Билгилки, сенинг бу савобли ва ибратли ишларинг саховат китобига ёзилур».

Отам дер эдилар: «Мана, сен камолга етгач, истеъдодли инсон бўлиб етишдинг, энди ўзинг билган нарсаларни, илмни бошқаларга ўргат, худди боғингда етиштирган мевали дарахтларни тортиқ қилгандек. Сен устозлик қилган ана шу ёшлар ҳам келажакда яхши мевалар берсунлар. Элга, юртга машҳур кишилар бўлиб етишсунлар, кейин улар ҳам сени устоз, мураббий деб бошларига кўтариб юрурлар, бу ишларинг ҳам савоб дафтарига ёзилур».

◇◇◇

Камтарлик — улуғворликдир. Айниқса, амал чўққисига кўтарилганда яна ҳам камтарин бўлиш мансаб курсисида ўтирган кишига катта шуҳрат, шон, обрў олиб келади.

Янги йил арафасида дўстлар даврасида йиғилишиб қолдик. Ўша мажлисга ҳоким ҳам келади, деб эшитиб эдим. Киришим билан менинг ёшимни ҳурматлаб, юқорига ўтказишди. Шундан ёнимда ўтирган кишидан: ҳоким ҳам келдими, деб сўрадим. Шунда у астагина қулоғимга: «Ана, пойгакда ўтирибдилар», деб қолди.

Халқимизда шундай доно, ҳаётий гаплар бор: агар меҳмонга борсанг юқорига чиқиб ўтириб олма, пастда сендан улуғ, ақлли одамлар ўтирганини унутма. Буюк одам энг пастда ўтирса ҳам улуғлигича қолаверади.

Бир олим дўстим бўларди. Газетада ишлаган кезларимда унинг мақолаларини чиқариб турардим. Ўзи фан доктори, академик, хизмат кўрсатган фан арбоби, хуллас фахрий номлари, нишонлари кўп, эл-юртда обрў-эътибори, халқни алломаи замон эди. Ёзган мақоласининг тагига биронта унвонини қўймасди. Исми-шарифининг ўзи чиқаверсин, деб қатъий талаб қиларди.

◇◇◇

Ҳар бир инсоннинг номини улуғлайдиган, абадул-абад сақлайдиган уч нарса бор: эзгу ибратли китоблари, одамларга қилган яхшиликлари ва ниҳоят, яхши фарзандлари.

Аммо, фарзандлар эртага ким бўлиши ота-она уларга бугун қандай тарбия берганига боғлиқ.

Дала боғимизда бир тракторчи йигит бор эди. Бир куни уйига кирсам, қартайиб қолган отасини ҳақоратлаётган экан. Бориб унинг қўлидан ушладим, кейин бир чеккага олиб чиқиб, яхши гаплар билан овутдим, жаҳлидан туширдим.

Йиллар ўтиб, бир куни борсам, ўша ҳовлида яна тўс-тўполон. Не кўз билан қарайки, энди анча ёшга бориб қолган ўша тракторчини ўғли ҳақорат қилаётган экан. Ҳайратдан ёқамни ушладим. Қайтар дунё, дерлар буни. Буғдой эксанг, буғдой оласан, арпа эксанг, арпа оласан. Шу боис фарзандларга яхши амаллар кўрсатиб, меҳр қўйиб, тарбияламоқ лозим. Оиладаги яхши муносабат, эр-хотин ўртасидаги меҳр-оқибат фарзандларга ҳам меросдек ўтиб қолади.

◇◇◇

Инсон ҳаёт дарёга қиёс, оқади-кетади. Соқол мўйлабига оқ оралаб қолганини ўзи ҳам билмай қолади. Ўшанда умрим ҳам, ёшлигим ҳам ўтиб кетибди-я, деб қўясан. Бир шоир ёзибди: соқол оқи ўлимга элчидур, умр баҳорига тушган қировдур. Ҳа, ҳаёт бир дафтар эмасми, уни қайтадан оққа кўчирсанг. Саодатли кунлар, ғам-ғуссали дамлар инсон ҳаётининг ёруғ ва қоронғуликларидир. Боқий умринг яхши кунларига шукур қилиб яшамоқ — айни муддаодир. Баъзан бошингга оғир кунлар тушиб, ҳеч нарса сенга таскин бермаса, ҳатто ибодат ҳам ғам-андуҳдан қутқаролмаса, шундай дамларда етим-есирларга хайри эҳсон қил, ғарибу бенаволарнинг кўнглини кўтар, касалманд, заиф қариндош-уруғларнинг ҳолидан хабар ол, ота-онангни зиёрат қил, шунда кўнглинг таскин топади.

◇◇◇

Дунёда бир салтанат бор — бу кўнгил мулкидир. У шундай нозик, тенгсиз мулки, унинг соҳиби ҳазрати Инсондир. Кўнгилни шоирлар шишага қиёс қиладилар. Кўнгил шишаси бир синмасин, уни ҳеч қачон қайта келтириб бўлмас. Баъзан кўнгилни нозик гулга ҳам ўхшатадилар.

Шу боис мавлоно Лутфий:

Мени шайдо қилодургон бу кўнгилдур, бу кўнгул,
Холи расво қилодургон бу кўнгилдур, бу кўнгул,

деб бежиз айтмаганлар. Кўнгилдек кенг нарса оламда йўқ, тор нарса ҳам.

Яқинда халқимизнинг севимли хушовоз хонандаси Саодат Қобуловнинг саксон ёшга тўлишлари муносабати билан хонадонларида бўлдик. Қадрдон дўстлари даврасида ушбу дилбар қўшиқни моҳир ижрочи Абдуҳошим Исмоилов жўрлигида шундай чиройли ижро этдики, тинглаб ширин хаёлларга чўмиб кетасан, қандай тенгсиз мусиқамиз, қўшиқларимиз бор деб.

Телевизор кўриб ўтиргандик. Атоқли хонандаларимиздан бири ҳазрат Навоийнинг машҳур «Келмади», деган ғазалини шундай маромига етказиб ижро этдики, мана қойил бўлмадик. Кичик неварам бўлса: «Дада, бошқасига қўйинг», деб қолди. Оғир ўйга толдим. Болалигим, ёшлигим, биз севган эртаклар, қўшиқлар ёдимга тушди...

◇◇◇

Мен асли Юнусобод қишлоғиданман. Ўша ерда чорбоғимиз бўларди. Бир ёғи олмазор, яна беш-олти ишком узумзоримиз бор эди. Ажаб бир кунлар эди ўшанда.

Кўп олий даргоҳларда ишладим, бир неча бор халқ ноиби бўлдим. Аммо ҳар қанақа вазиятда ҳам қишлоқилигимча қолдим, бу ҳақ гап, уни нокамтарликка йўйманг. Шу оддий қишлоқилик ҳиссиёти мени ман-манликдан, мақтанчоқлик касофатидан қутқарди. Кўз олдимда ўша қишлоғим, унинг содда, кўнгли очиқ одамлари турарди. Мен улардан руҳан ажралмадим. Ҳозир ўйлаб ўтириб, тўғри йўл тутган эканман деб ўйлайман. Кўп кўрдим: ўзлигидан узилганнинг оёғи ердан узилганини, эл-юртдан ажралиб қолганини.

Мақсуд ҚОРИЕВ

— — — — — —

(Охири. Боши ўтган сонда.)

Муаммо, мулоҳаза, таклиф

ДОРИ ДАРДГА ДАРМОН БЎЛСИН

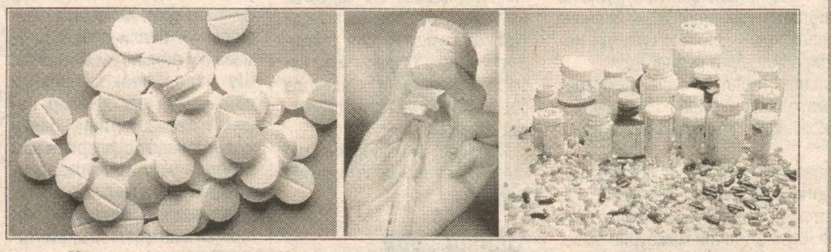

ЁКИ КЎЧА-КЎЙДА СИФАТСИЗ ДОРИЛАРНИ СОТИБ, ОДАМЛАР ҲАЁТИГА КАТТА ХАВФ СОЛАЁТГАН ИНСОФСИЗЛАР ҲАҚИДА

Инсон учун соғлиқдан ортиқ бахт йўқ. Жамиятнинг улкан бойлиги эса халқнинг саломатлигидир. Зеро, халқ манфаати, сиҳат-саломатлигини муҳофазалаш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишидир. Эл сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш, аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатиш, аввало, тиббиёт тизимини самарали дори-дармонлар билан таъминлаш ҳамда бу борада қабул қилинган қонунлар ижросига боғлиқдир.

Истиқлолнинг дастлабки йилларидаёқ мамлакатимиз фармацевтика саноатини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилди. Президентимизнинг «Ўзбекистон Фармацевтика саноати «Ўзфармсаноат» Давлат акционерлик концернини ташкил этиш тўғрисида»ги (1993 йил 2 июнь), «Республикада дори-дармонларни сотишни тартибга солиш тўғрисида»ги (1994 йил 14 июнь) Фармонлари ҳамда «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонун доришунослик соҳасининг тараққиётига хизмат қилмоқда.

Бугунги кунда дорихоналаримизда аҳолининг эҳтиёжини қондириш учун етарлича дори воситалари бор. Даволаш муассасалари қошидаги шохобчалар ва хусусий дорихоналарда бемор учун керакли дори-дармонларнинг мавжудлиги яхши, албатта. Аммо дорихоналардаги баъзи салбий ҳолатлардан ҳам кўз юма олмаймиз. Афсуски, яроқлилик муддати аллақачон ўтиб кетган ёки бозорларда антисанитар ҳолатда, махсус билимга эга бўлмаган шахсларнинг дори воситалари билан савдо қилиши каби ҳолатлар ҳамон давом этяпти.

Яқинда Фарғонада бўлганимда, бир танишимнинг фарзанди оғир касал бўлиб шифохонада даволанганини айтиб қолди. У бир нечта дори воситаларини пойтахт дорихоналаридан олиб жўнатишимни илтимос қилди. Ташхисини эшитгач, бу касаллик унчалик хавфли эмаслигини, безовталанишга асос йўқлигини айтдим. Қолаверса, у сўраган дори-дармонлар вилоят дорихоналарида бор эди. Шунда у: «Ҳаммасига ишониб бўлмайди, сифатсиз дорилар кўп учраяпти,» деди.

Бир чеккаси у ҳақ эди.

Бинобарин, ўтган йили вилоят фармацевтика тизимида бир қатор камчиликларга йўл қўйилди. Ўша даврда Фарғона вилоятида 522 та дорихона рўйхатга олинган бўлиб, шундан 36 таси «Дори-дармон» ДАБ — давлат акциядорлик бирлашмаси тизимида, 29 таси даволаш муассасалари ҳузуридаги шохобчалар ва 457 таси хусусий дўконлардир. Бир мисол, ўтган йили икки ойда давлат солиқ органлари томонидан нақд пул тушумига эга бўлиб, дори-дармон воситалари билан савдо қилаётган 214 та хўжалик субъекти фаолияти юзасидан текширишлар ўтказилганда 212 ҳолатда (яъни, 99 фоиз!) турли хил қонунбузарликлар содир этилганлиги аниқланди. Дорихоналарнинг аксариятида назорат кассасидан фойдаланмаслик, сифат сертификати бўлмаган дори воситаларини сотиш ҳоллари юз берганлиги кишини ташвишга солади. Айниқса, дорихоналарда хизмат қилаётган олий маълумотли фармацевтлар, провизорлар, ўрта махсус маълумотли доришуносларнинг сони аниқ эмаслиги, қолаверса, бозор, кўчаларда, жамоат жойларида, хонадонларда дори воситаларини сотиш каби салбий ҳолатлар ҳали бу соҳада ечими кутилаётган масалалар мавжудлигидан далолатдир.

Дорифурушлар бундай сифатсиз, яроқлилик муддати ўтиб кетган дорилар бемор чекаётган дардидан ҳам хавфлироқ оқибатларга олиб келиши мумкинлигини ҳеч ўйлаб кўришармикан?!

Айниқса, Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 6 августдаги 404-сонли қарорига кўра, дорихоналарда доимо бўлиши шарт бўлган, чекланган чакана нархларда сотиладиган 20 турдаги дори воситалари билан тўлиқ таъминланмаганлиги аҳоли саломатлигини муҳофазалашда, айниқса, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлами орасида жиддий муаммоларни келтириб чиқаряпти.

Хусусий дорихоналарнинг кўпайиши нур устига аъло нур. Минг афсуски, баъзи хусусий дорихоналар қайсидир хусусий фирмалар томонидан олий маълумотли маълум бир провизор номига (лицензия олинади) очилади-ю, дори воситалари савдоси билан умуман фармацевтика соҳасига алоқаси йўқ, билим, тажрибага эга бўлмаган шахслар шуғулланишади. Бундан ҳам ажабланарлиси, баъзи дорихона «пештахта»ларида мурувват, инсонпаварлик ёрдами тарзида бепул тарқатиладиган дори воситаларининг пулга сотилишини қандай изоҳлаш мумкин?

Биз кўп кузатиб, гувоҳи бўладиган ҳолат шуки, агар бозор ҳудудига кириб 10-15 боғ кўкат сотсангиз, дарҳол паттачи келиб, патта пули тўлашни, санитария ходимлари келиб маҳсулот эксперт-текширувидан ўтказилиши кераклигини уқтиришади. Уларнинг кўрсатмасини бажармай кўринг-чи? Бозор ҳудудидан ҳайдаб чиқаришади. Даволаш муассасаларида эса беморхоналарга (айниқса, кечқурунлари) дорифурушлар бемалол кириб, дори-дармон билан савдо қилишаверишади. Нега? Нима инсон ўз соғлиғини бир боғ кўк пиёзчалик қадрлай олмайдими? Қадрлай олади, фақат биз лоқайдмиз, ўз-ўзини назорат қилишга масъулиятсизлик билан қараймиз.

Эл оғзида ривоят юради: эмишки, қадимда бир донишманд шогирди билан йўлда кетатуриб уч одамдан иккиси тортишаётганини, бири эса индамай, бамайлихотир, уларга қараб турганини кўришибди. Улардан бири қаровчисиз қолдирган одамнинг молини ўғирлаган, иккинчиси бир лақмани алдаган. Учинчиси эса беморга малҳам деб оддий ўтни сотган экан. Ва қай бири оғир гуноҳ эканлиги тўғрисида баҳлашаётганди.

— Учинчиси энг оғир гуноҳдир, — дебди донишманд, — негаки, у беморнинг, икки карра ёрдамга муҳтожнинг ҳақига хиёнат қилган, — деган экан.

Зеро, бемор одам шифокордан, мурувват кутади, дори-дармонни нажот деб билади. Айниқса, бу дори-дармонлар бемор фарзандларимиз учун зарур бўлганда ота-оналар, яқинлари ҳеч нарсани аяшмайди, афсуски, баъзи дорифурушлар бундан ўз манфаатлари йўлида фойдаланадилар. Ҳеч бир даврда, ҳеч бир жамиятда инсон саломатлиги даромад, бизнес манбаи бўлолмайди.

Кўҳна тарих кўп гувоҳ, улуғ ҳакимлар, табиблар «саломатлик савдоси»ни энг оғир гуноҳ деб, улар дорини бемор дардига дармон деб билганлар.

Ҳеч шубҳасиз, фармацевтика тизимида, дорихоналарда содир этилаётган бундай салбий ҳолатлар учун масъуллар, тегишли жазо оладилар, уларга қарши чора-тадбирлар белгиланиши турган гап.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикасининг «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонунининг ижросига оид қонуности ҳужжатларининг ижроси бўйича вилоятларимиз фармацевтика тизимида ҳам анча ишлар амалга ошириляпти.

Жорий йил мамлакатимизда «Ҳомийлар ва шифокорлар йили»дир. Бу, албатта, тиббиёт тизими ходимлари зиммасига катта масъулият юклайди. Шундай экан, дори-дармон воситалари билан савдо қилиш соҳасини малакали, махсус билимли кадрлар билан таъминлаш жараёнини янада такомиллаштириш давр талаби, бунга эҳтиёж сезиляпти. Шунингдек, соҳа ходимлари аҳоли орасида дори-дармонлардан фойдаланиш маданиятини ошириш, уларнинг яроқлилик муддатини, сохталик белгиларини аниқлаш учун тушунтириш, ташвиқот олиб боришни кучайтирсалар, фармацевтик саводхонликни ошириш борасида муайян чора-тадбирларни амалга оширишсалар мақсадга мувофиқ бўларди.

Қолаверса, сиҳат-саломатликни муҳофазалаш кўп жиҳатдан инсоннинг ўзига, атроф-муҳитга, оиладаги соғлом турмуш тарзига, тиббий савияга боғлиқдир. Ҳар биримиз оилада дори-дармонлардан тўғри фойдаланиш маданиятини шакллантириш устида изланишимиз орқали дорифурушларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатига чек қўя оламиз.

Саида САЙХУН,
«Ўзбекистон овози» мухбири

Футбол

ЎЗБЕКИСТОН КУБОГИ:
ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

Ўзбекистон кубоги баҳслари 18 март куни бошланади. Ўзбекистон футбол федерациясида ўтган қуръа натижаларига кўра, дастлабки босқич ва 1/16 финал ғолиблари бир учрашув натижасига мувофиқ аниқланади, дея хабар қилади ЎФФ ахборот-таҳлил бўлими.

Мусобақанинг дастлабки босқич баҳслари қуйидаги жамоалар ўртасида уюштирилади:

1. «Қурувчи» — «Шайхонтоҳур»
2. «Шаҳрихон» — «Косонсой-Заковат»
3. «Ҳазорасп» — «Зарафшон»
4. «Шўрчи-Лочин» — «Сурхон»
5. «Оқтепа» — ОТМК
6. «ЎзДонг-Жу» — «Қўқон-1912»
7. «Миёнкол» — «Сирдарё»

Ўзбекистон кубоги учрашувларининг 1/16 финал босқичи 22 март куни бўлиб ўтади. Унда

«Цементчи» — «Қизилқум»
«Кимёгар» — «Бухоро»
«Ғаллакор» — «Навбаҳор»
1- жуфтлик ғолиби — «Локомотив»
«NBU-Осиё» — «Шўртан»
2-жуфтлик ғолиби — «Андижон»
3-жуфтлик ғолиби — «Трактор»
4-жуфтлик ғолиби — «Хоразм»
5-жуфтлик ғолиби — «Сўғдиёна»
6-жуфтлик ғолиби — «Самарқанд-Динамо»
7-жуфтлик ғолиби — «Металлург»
«Вобкент» — «Тўпаланг» жамоалари ўзаро куч синашадилар.

Ўтган йилги мамлакат кубоги ярим финал баҳслари иштирокчилари бўлган «Машъал» (Муборак), «Нефтчи» (Фарғона), «Насаф» (Қарши) ҳамда «Пахтакор» (Тошкент) жамоалари 1/8 финал учрашувларидан бошлаб мусобақада қатнашади.

ВАЛЕРИЙ НЕПОМНЯШИЙ ТОШКЕНТДА

Таниқли мутахассис Валерий Непомняший футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси бош мураббийи этиб тайинланиши мумкин.

Келиб чиқиши асли ашхабодлик бўлган Валерий Кузмич ўтган асрнинг 60-йилларида юртимизнинг «Самарқанд-Динамо» жамоаси таркибида тўп сурган. Бироқ у футбол оламида Камерун миллий терма жамоаси бош мураббийи сифатида танилди. 1990 йилда россиялик мутахассис Камерун футболчиларини жаҳон чемпионатининг финал босқичига олиб чиққан. Италияда ўтган мазкур мусобақада камерунликлар унинг раҳбарлигида чорак финал босқичида қатнашишга мушарраф бўлишган. Шундан сўнг, Валерий Непомняший Туркиянинг «Генчлербирлиги», «Анкарагужу», Жанубий Кореянинг «Юконг», Япониянинг «Санфречче Хиросима», Хитойнинг «Шеньян», «Шандун», «Шанхай Шенхуа» футбол клубларида фаолият кўрсатди.

1996 йилда «Юконг» жамоаси унинг раҳбарлигида Жанубий Корея чемпиони бўлди. 2005 йилда эса «Шанхай Шенхуа» Хитой чемпионатида кумуш медални қўлга киритди.

Валерий Непомняший ҳамда ЎФФ ўртасидаги келишув натижалари бугун Миллий Олимпия қўмитасида уюштириладиган матбуот анжуманида эълон қилинади.

«ЎЗБЕК ФОТОГРАФИЯ САНЪАТИ 125 ЁШДА»

Бельгиянинг Люксембург ўлкасида жойлашган Арлон шаҳрида «Ўзбек фотография санъати 125 ёшда» мавзуига бағишланган суратлар кўргазмаси очилди. Тадбир Арлон шаҳри маъмурияти, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, Ўзбекистон Бадиий академияси ҳамда Тошкент фотография уйи томонидан ташкил этилди.

Тадбирнинг очилиш маросимида Бельгия федерал парламенти депутатлари, турли вазирлик ва идоралар вакиллари, ишбилармонлар ва маданият арбоблари, минтақа жамоатчилиги ҳамда дипломатия корпуси вакиллари иштирок этди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган демократик ва ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бориши, халқимиз бой маданий мероси, буюк бобокалон алломаларимизнинг жаҳон цивилизациясига қўшган улкан ҳиссаси хусусида кўргазма иштирокчиларига атрофлича маълумот берилди.

Меҳмонларга юртимиз тарихи ва мустақиллик йилларида қўлга киритилган ютуқларга бағишланган «Ўзбекистонга хуш келибсиз» номли ҳужжатли фильм намойиш этилди. Сўнгра улар «Регистон» гуруҳи санъаткорларининг ўзбек миллий ашула ва рақсларидан иборат концерт дастуридан баҳраманд бўлдилар.

Кўргазмани очар экан, Люксембург ўлкаси губернатори Бернард Капрас Москва ва Пекиндан сўнг Европа Иттифоқида илк маротаба намойиш этилаётган ушбу «Ўзбек фотография санъати 125 ёшда» кўргазмасига мезбонлик қилиш мазкур минтақа аҳли учун катта шараф эканини таъкидлади. У қайд этганидек, кўргазма Люксембург ўлкаси билан Ўзбекистон ўртасида савдо-иқтисодий, маданий ва гуманитар соҳалардаги икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш йўлида илк амалий қадам бўлиб хизмат қилади.

Арлон шаҳар маданият уйи президенти П.Меденжер сўзга чиқиб, ушбу кўргазма Ўзбекистон ҳукумати ўз халқининг маданий-маърифий меросини асраб-авайлашга катта эътибор қаратаётганининг амалий ифодаси эканини айтди.

«Жаҳон» АА

«САНИПЛАСТ» ЎЗБЕКИСТОН-ИСРОИЛ ҚЎШМА КОРХОНАСИ

ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТИЗИМЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА КЎП ЙИЛЛИК ТАЖРИБАГА ЭГА БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОНДА ЯГОНА КОРХОНА СИФАТИДА ҒЎЗАНИ, БОҒ ВА ИССИҚХОНАЛАРНИ ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТИЗИМЛАРИНИ

СОТИБ ОЛИШНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

«САНИПЛАСТ» ҚЎШМА КОРХОНАСИ ЛОЙИҲАЛАРНИ АМАЛГА ОШИРАДИ, МАТЕРИАЛЛАРНИ ЕТКАЗИБ БЕРАДИ ВА МОНТАЖ ИШЛАРИНИ БАЖАРАДИ. БИЗНИНГ МУТАХАССИСЛАРИМИЗ ЭКИНЛАРНИ СУҒОРИШ ВА ЎҒИТЛАШДА МАСЛАҲАТЛАРИНИ АЯМАЙДИЛАР.

Сервис хизмати кўрсатиб, эҳтиёт қисмларни етказамиз.

Хизмат сифатига кафолат берамиз.

Мурожаат учун манзил: Ўзбекистон Республикаси, 700187, Тошкент ш., «Қорасув-4» даҳаси, 11-уй.
Телефонлар: 65-18-56, 65-14-59.

Тошкент шаҳар, Миробод туманидаги «JAHON TV TELEKOMMUNIKATSIYA» масъулияти чекланган жамиятига тегишли думалоқ муҳр йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

BOSH MUHARRIR:
Safar OSTONOV

TAHRIR HAY`ATI:
Abdulla ORIPOV
Latif G`ULOMOV
Asliddin RUSTAMOV
Ashur QODIROV
Bobir ALIMOV
Habib SA'DULLA
Farruh HAMROYEV
(Bosh muharrir birinchi o`rinbosari)
Alimqul SULTONOV
(Bosh muharrir o`rinbosari)
Andrey ORLOV
(Bosh muharrir o`rinbosari «Golos Uzbekistana»)
Norbobo SHAKAROV
Nomoz SA`DULLAYEV
To`lepbergen QAIPBERGENOV
Muslihiddin MUHIDDINOV
Olim MURODOV
Abdug'ani MAMASODIQOV
(Mas'ul kotib)

MUASSIS:
O`ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BO`LIMLAR:
Siyosat, partiya va xalqaro hayot — 133-10-13
Ma`naviyat va ma`rifat — 133-69-45
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 133-20-36
Parlament va huquq — 136-76-21
Ekologiya, salomatlik va odob-ahloq — 133-44-55
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik — 133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar — 133-12-56 (Tel. Faks)
Mas`ul kotib — 133-72-83
Reklama va e`lonlar — 133-38-55, 133-47-80

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-32-70
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-22-32
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 223-83-73
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-15
Samarqandda — 35-20-54
Urganchda — 226-51-35
Farg`onada — 26-43-62
Termizda — 3-79-98

MANZILIMIZ:
700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO`CHASI, 32-UY.
e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Navbatchi:
Ma`murjon QIYOMOV

Gazeta «O`zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi:
Ikromjon ISMOILOV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili:
Buyuk Turon ko`chasi, 41-uy.

Gazeta O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 008-raqam bilan ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

«O`zbekiston ovozi» materiallarini ko`chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 352
14267 nusxada bosildi
t — Тижорат материали
O`zA yakuni —
Topshirish vaqti —
2 3 4 5 6
Sotuvda erkin narxda